

Metempsychosis Interruptus

I.

Den gamle mannen lutade sig över honom och Grigorij kunde känna värmen från hans andedräkt och se partiklar som satt fast i den gamles näshår men hur han än försökte så kunde han inte göra en enda rörelse eller ens undslippa en enstaka grymtning. Någoting var ohyggligt fel men Grigorij kunde inte göra någoting annat än att stirra upp i taket och rakt in i ansiktet på den gamle som lutade sig över honom. Smärtan var grotesk. Muskler kved, leder värkte och det var någoting fel med hans bröst. Vad hade hänt? Han sträckte sig bakåt i den tröga dimma som tycktes omge hans sinne och försökte leta upp sina minnen samtidigt som han gjorde så gott han kunde för att tränga undan den intensiva smärta som tycktes sjunga i varje nerv och muskel i hans paralyserade kropp.

Han hade suttit i sin trailer och det hade varit något ljud och sedan? Hur han än vred och vände på det kunde han inte för sitt liv komma på hur det hade gått till när han hamnat i den här situationen. Den gamle lutade sig över honom igen och Grigorij fångades av de alldeles isblå ögonen som såg alldeles för unga ut för ett så gammalt ansikte. En skugga bakom den gamle avslöjade att det var mer än en person i rummet men i sin hjälplöshet var Grigorij inte ens förmögen att ens justera blicken något. Det var något fel med själva blicken också. Det var som om han tittade ut ur en djup brunn så att allt han kunde se var det som befann sig rakt ovanför honom. Skräcken växte inom honom i samma takt som hjälplösheten och någonstans därunder pulserade hans vrede ihop med den allomfattande smärtan.

– Du är där inne någonstans eller hur? Du minns inte och du kan vare sig röra dig eller tala men jag vet att du kan känna, visst är det så?

Rösten var mjuk och livfull men den hade en kärna av något Grigorij inte tyckte om. Den gamle rundade bordet och greppade tag i hans haka. Grigorij försökte uppbåda varje uns av kraft för att slita sig loss men det enda kroppen gjorde var att vråla ut sin smärta. Det var allt den tycktes kunna göra. I övrigt ryckte inte en muskel till svar på alla hans ansträngningar. Var det en drog? Han hade läst någonstans att det fanns droger som kunde paralysera någon fullständigt och lämna denne i ett hjälplöst tillstånd. Han hade till och med lekt med tanken att skaffa fram något liknande för att kunna serva sina mer krävande kunder. Hjälplöshet var inkomstbringande och att kunna leverera kombinationen av total kontroll och ett medvetet offer skulle ha inbringat honom så goda inkomster att han äntligen hade kunnat åtnjuta den respekt han övertygat sig själv om att förtjänat. De experiment han gjort på området hade dock visat sig vara katastrofala då han inte lyckats få offret att överleva mer än ett par timmar efter en session och det hade gjort proceduren alltför dyr att hålla på med.

Var det något liknande gubben hade gjort med honom? Grigorij kände hur vreden bubblade upp inom honom och han tänkte på hur han skulle ta sig ur den här situationen och sedan skulle han lära den gamle och skuggan i rummet ett och annat. Att på värsta möjliga sätt ha ihjäl en pensionär var naturligtvis ingenting som bekymrade Grigorij. Tvärtom var det absolut nödvändigt att gubben och den andre mötte sin skapare skrikande och på ett sådant sätt att alla som hörde talas om saken med övertygelse kände att de aldrig skulle försöka sig på något liknande. Vårdskapital var hårdvaluta i Grigorijns värld och antingen hade man den eller så var man ett offer. Grigorij hade inte varit ett offer på mycket mycket länge. Förrän nu det vill säga. Gubben kom in i hans synfält igen och lutade sig närmare

- Innan vi börjar på allvar så vill jag att du förstår vissa saker. Du hoppas fortfarande och någonstans därinne planerar du just nu din hämnd men jag vill verkligen att du skall förstå att allt är förbi och att det inte finns någonting du kan eller kommer att kunna göra.

Den gamle torkade sig lite över ögonen och spände de blå ögonen i honom. Han lutade sig över honom kom så nära att Grigorij kunde känna gubbens skägg mot sitt ansikte och doften av gubbens sura andedräkt.

-Det finns inget hopp för dig, ingen återvändo och ingen hämnd. Allt som är kvar är betalning för det du ställt till med och ett lidande som jag har betalat dyrt för både i pengar och förmodligen också med min själ. Du har fallit och fallit fullständigt och det liv du en gång levde är över. Det finns ingen återvändo. Det enda du kan göra nu är att betala för det du orsakat andra. Jag skulle dock verkligen önskat att du kunde skrika Grigorij men jag antar att det finns en gräns för vad som kan göras till och med för en betalad ob. Hon lovade i och för sig att du skulle kunna känna allt och tro mig när jag säger dig att den tanken bereder mig mer värme än vad jag trodde att dessa gamla ben någonsin åter skulle ha kunnat känna. Ha, jag känner nästan din oro men försök att hålla dig lugn Grigorij. Du kommer att förstå alldeles strax. Gör dig redo.

Bladet som dök upp framför Grigorij's ansikte glimrade i det skarpa ljuset innan något ännu skarpare fick honom att fokusera på smärta han tidigare bara vågat orsaka andra men aldrig behövt uppleva själv. Den gamle använde kniven i ryckiga rörelser för att såga sig genom brosk och småben med en kapabel och bestämd hand. Ålderns härjningar över tunna gamla händer gjorde dock arbetet långsamt och Grigorij kunde känna varje skakig, långsam skärande rörelse bladet gjorde i hans ansikte. Upplevelsen var som ett vitt ljus dansades genom ett hav av röda vågor i honom där hans exponerade kött vrålade mot himlen och sköt spikar genom hans hjärna för att hålla honom i full förnimmelse av själva processen. Grigorij visste med sig att han aldrig varit en skönhet men någonstans i allt det som gjorde så ont insåg han att vad den gamle än gjorde med hans stackars ansikte så skulle det vara oåterkalleligt och oreparerbart. Gubben skar och bände bort saker ur hans ansikte som definitivt borde sitta där och som dessutom satt rejält fäst i hans skalle ända till dess att gubbens ivriga händer ryckt loss det. Fortfarande var han helt oförmögen att röra sig. Han ville skrika, ville dra in luft och släppa ut den i takt med knivens rörelser genom hans kött, brosk och ben. Ville dra ihop sig i chock och återgå till den skyddande ställning kroppen reflexmässigt drog ihop sig till när den skadats tillräckligt men han satt fast, inkapslad i sig själv och tvingades att känna varje uns av vad som gjordes med honom utan distraktion och utan nåd. Kroppen gjorde inte ens små ofrivilliga ryckningar. Men varje beröring av hans blottade kött var ett crescendo av smärta.

Bara den gamles ansträngningar med kniven gav upphov till rörelser och när denne reste sig blev allt återigen stilla. Det gjorde så ont att Grigorij ville vråla, rulla runt eller åtminstone göra ljud ifrån sig men ingenting undslapp hans läppar. De vrålade, molande, smärtande musklerna gav ingen respons och ingen respekt. Den gamle lutade sig över honom med en spegel och ett tandlöst leende. Grigorij såg hur det som en gång varit hans ansikte nu var en grotesk parodi i rött och ben. Ögonen stirrade rakt upp och strax nedanför ögonen var en krater där näsan en gång suttit. Den gamle hade skurit så djupt att man kunde se hur tandraden låg blottad ovanför den lilla slamsa av överläppen som fortfarande hängde kvar. I sitt huvud gav Grigorij små ljud ifrån sig men det sönderskurna ansiktet rörde inte en endaste muskel. Det var förvånansvärt lite blod och den tomma blicken skrämde honom nästan mer än den sargade smörja han aldrig skulle kunna kalla ansikte igen. Han stirrade ut genom de tomma ögonen och tillbaka in i samma döda blick som han så väl kände igen. Han hade sett den så många gånger förr och mött den utan minsta ånger eller rädsla men nu väckte den en fasa i honom som körde klor genom hans sinne och tog sitt bo i bilden av den blick han knappt vågade uttala orsaken till. Den gamles ansikte kom tillbaka över honom och tittade på honom med något som nästan var ett medlidande.

- Du är död Grigorij, sade den gamle mjukt. Du är död men du är fortfarande här. Det såg vi till innan... Du förstår, din själ, eller vad en sådan som du har sitter kvar där den är och du känner, ser och hör allting vi gör och du kommer att fortsätta känna till dess att dina ben blivit damm... Jag vet inte hur lång tid något sådant tar men jag antar att tid är annorlunda när man är död och stilla. Vila en stund nu sade den gamle ömt och klappade den nu insiktsfulle och inombords skrikande döde på kinden.

-Vi har en del att göra med dig och när jag är klar vet jag att min kära hustru också vill prata med dig ordentligt. Hon är nästan argare än jag, du vet hur kvinnor är... vila en liten stund så kommer jag snart tillbaka.

Grigorij kände beröringen. Han kände den och trodde inte, kunde inte tro på att han var död. Allt kändes som vanligt förutom att det gjorde ont och att han inte kunde röra sig. Galningen måste ha använt någon form av gift men hur än Grigorij tänkte på saken så kunde han inte minnas vad som egentligen hänt honom. Han tänkte på blicken den gamle visat honom. Blicken ovanför det sönderskurna ansiktet. Blicken...

Han hade sett döda människor förr. En del av dessa var sådana han själv haft livet av och en del var bara sådana han träffat på. Att han själv skulle kunna förvandlas till ett lik hade aldrig bekymrat honom och trots sin bana hade han alltid trott att ålderdom var något han förr eller senare skulle få uppleva och avnjuta tillfyllest. Det ansikte som hade stirrat tillbaka mot honom i spegeln hade varit bilden av en död människa. Om han hade kunnat röra sig hade han i det här läget begravt sitt huvud i händerna för att sedan skrika ut sin ångest mot himlen men allt han kunde göra var att ligga still känna hur smärtan omslöt honom och vänta på vad som skulle komma härnäst.

Ett hasande ljud och skuggorna som spelade i taket förbådade några av de längsta timmarna i Grigorij's existens. Ansiktet som stirrade ner på honom tillhörde en kvinna lika skrynklig och delvis tandlös som den gamle mannen men där det funnits en något överseende mildhet hos den gamle mannen var det is och sten som stirrade ner på honom. Hon lade en skrovlig hand på hans panna och studerade hans sargade ansikte med något som nästan liknade hunger innan hon började tala med en tunn iskall röst fylld av ett lågmält men outsläcktligt hat som fick Grigorij att desperat försöka dra sig undan beröringen.

-Du stal mitt hjärta och tvingade mig att se mitt barn sörja sig in i galenskapen, sade hon med förvånansvärt klar och stark röst. När du stal vår dotterdotter till förfall och förintelse dräpte du min dotter lika sakta och vi såg henne långsamt slitas sönder och försvinna utan att vi kunde göra någonting. Du gjorde våra sista år mörka och tog ifrån oss vårt arv och vårt minne när du berövade mitt barnbarn allt som gjorde henne till människa. Ingenting av värdighet, mänsklighet eller ömhet undgick du att förfula och förkasta. Du stäl och säljer människor som vore de boskap och sedan tar du ifrån dem varje uns av sig själva. Och när du inte längre kan suga ut mer av dem så kastar du bort det som är kvar och fortsätter leta nästa stackars dotter att skända. I hela ditt liv har du varit en parasit som levt på andra människor utan att tillföra någonting alls till det släkte du bara ytligt tillhör. Jag förbannar din mor för att hon satte en så värdelös varelse på vår jord och jag förbannar dig för att du är och har varit ingenting annat än en farsot under hela din levnad. Vi tänkte ta med oss ett porträtt av vår dotterdotter så att du visste vad du sonade för men vi bestämde oss att lämna dig i ovisshet så att du under den mycket långa tid du har kvar kan ägna dig åt att gå igenom dina offer ett och ett, om och om igen för att genom dimmorna av smärta försöka komma på vem och varför. Jag kan inte återgälda dig allt du har gjort och orsakat men jag tänker ta ifrån dig din värdighet och din mandom och vi har sett till att du kommer att kunna känna varenda sekund av mitt arbete. Det var löftet hon gav oss när vi förde ditt blod till henne för att kunna utföra den rit som för evigt binder dig till dina ben. Ditt blod? Din son Grigorij. Din lilla gosse gav av hela sitt hjärta till vårt projekt men tyvärr måste jag meddela att hans mor hade starka invändningar och vi tvingades att se till att hon inte kunde vare sig förhindra oss eller varna dig.

Oroa dig inte för saken. Vi var lika snabba med henne som vi var med dig inledningsvis och vi hyste trots allt ganska litet agg till henne. Vi har dock nekat dig det du stal från oss och jag hoppas att du ser harmonin i det och jag hoppas att du tar med dig minnet av ditt förlorade barn in i evigheten. Även jag hade velat höra dig skrika förresten men jag ser dig därinne bakom de döda ögonen och jag får kanske tänka mig dina skrik som en serenad till mitt hantverk.

När kärringen nämnt hans fru och son hade Grigorij glömt sig och börjat hota, svära, hota lite till varefter han övergick i böner han upprepade om och om igen naturligtvis helt utan att någon utanför hans sinne hörde något alls. Framför sig såg han de många små filmer hans hustru brukat skicka honom på sonens eskapader. Han såg framför sig hur pojken rultade fram över ett leksakstätt vardagsrum med en av sina älskade traktorer i famnen. Den lilla handen som med ett leende vinkade mot kameran innan uppmärksamheten fastnade på något annat och han försvann ur bild. Det andra leendet han älskade mer än något annat när kameran vändes mot hans fru som trutade med läpparna mot kameran och viskade att hon saknade honom. Han hade lovat om och om igen att komma hem men varje gång hade något kommit i vägen. Hon hade varit så arg på honom sista gången att han inte hade hört av henne på nästan en månad och han hade varit på väg hem för att försöka reda upp det. Nu visste han varför hon inte hade hört av sig och han riktade varje bön mot himlen han kunde komma på för ett ögonblicks glömska och ett ögonblicks frihet från smärtan som sjöng i en helvetisk dialektik mellan kropp och själ. Så föll återigen en skugga över honom och den gamla gumman var tillbaka.

När hon leende höll upp den lilla hammaren och stämjärnet som hon sedan satte till tänderna i hans blottade underkäke så började Grigorij skrika redan innan stålet grävde loss den första tanden. Han skrek ända nerifrån tårna och ingenting hände. Hjärnan ville skrika, muskler ville spänna sig för att reagera mot smärtan men ingenting hände. Det enda ljud som hördes var gummans knackande med hammaren och ljudet av ben och tänder som skars loss från underkäken. Grigorij kände varje slag och hur järnet åt sig djupt i den symfoni av smärta som en gång varit hans ansikte. Känslan när gumman med hammarskaftet tryckte ner hans tunga i halsen på honom för att, som hon sade, komma åt lite bättre, triggade kräkreflexer som bara fanns i hans huvud som en fantomsmärta. Varje sekund var en evighet av plågor och det var som om hon studerat nervändar och muskelfästen för att kunna orsaka så stort lidande som möjligt. Även hon arbetade långsamt med fingrar förvridna av artros men hon var stadigare på hand än gubben och långsamheten verkade vara mer av ett val än en nödvändighet. När hon så, efter vad som verkade vara en oändlighet lämnade honom en stund återvände den gamle mannen och tittade ner på honom.

-Jag sade ju att hon funderat mer på det här än jag. Gör dig redo för hon har haft tid på sig att fundera och jag är rädd att dessa timmar med oss kommer att vara några av de längsta du någonsin upplevt. Till och med jag sov illa efter att hon berättat vad hon tänkte göra och då tycker jag ändå att du har förtjänat varenda sekund av både smärta och förnedring. Du gjorde henne mycket illa Grigorij. Du gjorde henne illa på ett sätt du kanske kan förstå något litet i ditt eget förlorade barn men hon födde och närde vår dotter och var med när dotterdottern kom till världen. En far älskar sina barn bortom allt och en mor, som burit och närt dem i både stolthet och smärta älskar dem förmodligen ännu mer. Att tvinga någon att begrava både sitt barn och sitt barnbarn med vetskapen om att deras liv försvann i pina och förnedring eftersom en av dem drabbats av en blodigel i mänsklig hamn är förgörande. Våra liv är slut och vi kommer att försvinna i glömska eftersom de som kom efter oss redan är döda. Ah. Här kommer hon. Farväl Grigorij. Jag tror inte att du och jag ses igen men jag har en sista hälsning till dig.

Den gamle lutade sig fram och viskade något i Grigorij's öra innan han drog sig tillbaka för att lämna plats åt sin hustru. Hans ansikte byttes mot hennes och Grigorij grät inombords när han såg redskapen hon visade upp och han förstod vad hon tänkte göra. När hon kavlade upp ärmarna och började klippa upp hans byxor

flydde han in i vansinnets mörker inom sig till dess att röd het smärta drog honom till ytan igen. Grigorij skrek inom sig och det enda som rörde sig var verktyg som arbetade sig genom kött, ben och vävnader. Ljuset utomhus hann skifta ordentligt innan hon nöjde sig med sitt arbete...

II.

Synen som mötte de första på plats var nog för vilken mardröm som helst. Mannen som ringt polisen var satt att hålla efter campingen och hade märkt att någonting var fel när han sett att dörren till den stora husvagnen stod öppen. Vätskorna från kroppen hade runnit ut över golvet som en svartnad smet av något som inte borde finnas där. Det som låg därinne var ett opus av färger, dofter och vansinne och mannen hade fått föras från platsen och vårdades just nu på sjukhus för chock. Härdade poliser lät lunchen flöda över närmaste buske på utsidan och stämningen var dämpad. Kriminalkommissarie Skarp stod just i begrepp att med teknikernas hjälp ta sig in i vagnen för att bilda sig en uppfattning när kollegan gled upp jämte honom.

- Ägaren till husvagnen, Grigorij Severinovich Malevich är känd av oss sedan tidigare. Han tillhörde en grupp som specialiserat sig på att ta hit flickor från flera gamla öststater. Vi har velat sätta åt honom i årtal men det har aldrig varit någon av offren som vågat vittna mot någon av de inblandade männen och det har varit mycket svårt att få fram tillförlitliga uppgifter om flickornas identiteter och status. Varje gång vi kommit nära har flickan vi fått fram uppgifter om försvunnit och alla runt omkring har tigit som muren. Kort sagt var vårt offer inte vare sig oskyldig eller harmlös.

Skarp tittade upp mot kollegan som bläddrade i sina anteckningar.

-Vi har hört av oss till kollegorna som arbetat med människosmugglingen och de kommer att möta upp oss när vi är tillbaka inne. Förmodligen kan de fylla i de detaljer vi saknar.

- Låt oss då se vad vi har att göra med, sade Skarp och drog upp dragkedjan till den plastoverall han fått av teknikerna på plats.

Det han såg när han sedan klivit in i vagnen skulle följa honom under resten av hans karriär och till och med besöka honom i obehagade ögonblick av missmod när han påmintes om vad människor i sanning är kapabla till för mörker. Kroppen, eller det som med svårighet kunde sägas vara en kropp, låg naken på rygg på köksbordet i den rejäla husvagnen. Skadorna var så omfattande att man inte helt säkert kunde säga att den som låg där verkligen var den Grigorij Severinovich Malevich man trodde att det var. I ärlighetens namn var skadorna så omfattande att det inte var helt enkelt att identifiera vad det var som låg där på bordet. Det var som om någon tagit sig tid att reducera och avlägsna varje mänskligt drag hos offret och Skarp slogs av kraften i det genuina hat någon måste ha hyst för den stackare som låg där. Flera av skadorna syntes mest ha läckt snarare än blött och blodspår från dörren och in till bordet tycktes indikera att offret attackerats vid dörren och sedan släpats upp på bordet. Men varför tortera ett lik? Det var massor av saker som inte stämde. Att på ett teatraliskt sätt lämna liket i ett obehagligt skick kunde ibland tänkas tjäna som en signal om farlighet till andra men det här var bortom det. Att lägga ner så mycket tid på en död kropp var antingen ett dåd av en mycket sjuk människa eller någon ute efter hämnd bortom all rimlig mänsklighet eller båda två. Hur som helst var det tid att lämna över platsen till tekniker med den expertis som, med lite tur, kunde säkra spår att gå vidare med. Skarp och kollegan lämnade platsen bakom sig och båda såg framför sig ett antal mycket obehagliga dagar av bilder och rapporter kring vansinnet de bevittnat i husvagnen de lämnat bakom sig.

Det slutade inte att göra ont. Grigorij hade försökt att drömma sig bort, tänka sig bort eller att bara försöka stänga av men det tycktes vara fullständigt omöjligt. Han ville skrika eller gråta eller få lov att göra något ljud

som kunde illustrera något av det han kände. När de lyft över hans kropp i en licksäck för transport hade man lagt de delar som var lösa i separata påsar och Grigorij hade till sin fasa upptäckt att han kände även dem. Ett vagt hopp om att slippa åtminstone delar av pinan släcktes i samma stund som någon lyfte upp hans bortskurna genitalier och han fick återuppleva smärtan från varje snittyta i processen. Den plötsliga insikten om att han skulle utsättas för ytterligare möten med knivar och sågar i händerna på en obducent drev honom till ett slags vansinne som nästan lät honom vila ett par sekunder innan nästa våg slog mot hans sargade själ. Obduktionen var noggrann och varje organ avlägsnades för att både vägas och mätas. Man arbetade snabbt eftersom kroppen redan begärts ut för transport och begravning i hemlandet. Grigorij hade hoppats på en kremering men det hoppet hade grusats då hans familj önskat begrava honom i den gemensamma familjegraven dit även hans hustru väntades för gemensam jordfästning. Sonen var fortfarande försvunnen utan spår men fallen var sammankopplade då kulan som dödat hustrun kommit från samma vapen som också dödat Grigorij. Trots omfattande eftersökningar och ett förhållandevis gott samarbete mellan stater hade man inte fått fram vare sig misstänkt gärningsman eller motiv. Skarp anade dock att pojken var död men hade ingenting som sade vare sig det ena eller det andra annat än en känsla. Fallet, hur groteskt det än var hade blivit allt svalare allteftersom tiden gick och snart prioriterades andra exempel på människans närhet till sitt eget monster. En död människosmugglare, hallick och förmodad mördare var heller inte någon som direkt väckte någon sympati och det gjorde inte det svårare att prioritera upp andra fall. Allt detta hade framkommit i omgångar då olika resonemang förts ovanför hans döda kropp och den bottenlösa förtvivlan han känt när de pratat om hans barn och hustru kunde endast jämföras vid den avgrunds djupa ångest insikten om att han skulle balsameras och begravas snarare än kremeras givit honom. Han förbannade religion, släkt och den fördömda advokat man sänt till Stockholm för att ta hand om pappersarbetet och vrålade åt sina konstanta plågor men ingen hörde och inget i himlen eller på jorden tycktes höra hans litanior. Nu låg kroppen i en lufttät och rejält påkostad kista med alla organ prydligt nerpackade i buken komplett med de delar som varit omöjliga att sätta tillbaka. Under de fastsydda ögonlocken var de tomma ögonhålorna fyllda med sågspån och resten av anletet var någorlunda restaurerat med hjälp av material man normalt inte finner i ett ansikte. Att hålla begravning med öppen kista skulle dock vara helt otänkbart.

III.

Begravningen av Grigorij Severinovich Malevich var en olustig historia och prästen hade varit tvungen att leta djupt i sig själv för att finna något gott att säga om den man man återbördat till stoftet. Kroppens skick hade gjort att man varit tvungen att utesluta vissa delar av ritualen men lyckligtvis hade det inte uppkommit några större protester då den döde knappast skulle väcka någon saknad eller sympati hos de närvarande och flera av dem säkerligen kände viss lättnad av att slippa kyssa den döde farväl. Det var kanske ingenting man talade om i byn men en präst hör saker ingen annan hör eftersom alla vet att en präst håller det onda mellan sig och gud. Han såg få oskyldiga kring sig men närde fortfarande ett ungt hjärtas hopp om mänskligheten trots dess uppenbara defekter men Grigorij Severinovich Malevich hade varit av en sort som endast gud kanske kunde förlåta och det var ingenting för människor att befatta sig med. Litet bortom de andra, så att de knappast märktes, stod ett gammalt par som hade följt hela ceremonin med stort allvar. De stöttade varandra med den naturlighet som bara finns hos de som levt längre tillsammans än tiden de levt utan varandra och som visste att endast döden skulle komma att skilja dem åt. Han var på väg att gå fram till dem när de vände sig bort och snabbt försvann mellan gravarna mot utgången. Förlorad i mörka tankar begav han sig iväg och lämnade åt kyrkogårdens vakare att fylla graven och avsluta avskedet av en illa sedd man. Grigorij låg i sin kista och skrek tyst för sig själv. Han visste att det kunde ta mer än hundra år för en balsamerad kropp i en så påkostad kista att ruttna bort och han visste också att han skulle få uppleva varenda

sekund av processen utan vila och utan avbrott. Kastrerad, styckad och ihopsydd skulle han höra och lukta och känna medan han sakta ruttade bort. Skulle stoftet ge honom ro eller skulle hans själ ta boning i ben och skalle för att ligga i kval till själva tidens ände? Då och då kom han tillbaka till det den gamle viskat till honom innan han lämnat över till hustrun.

- Det finns en möjlighet till räddning Grigorij. Det är min hustrus hat som binder dig till din kropp och min hustrus förlåtelse är det som kan göra dig fri. Vi har inte långt kvar och kanske, bara kanske så tinar hennes hjärta lite innan det slutar slå. Dör hon med sitt hat mot dig bär du det med dig till tidens ände. Be till allt du känner om förlåtelse Grigorij. Hoppet dör ju aldrig.